

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

Z gospodarsko krizo se je posebno na deželi potencirala borba za pridobitev samskega učiteljstva na prehrano. Samo ob sebi umevno je, da v to borbo posegajo le vaški mogotci ter da revnejše prebivalstvo na vasi nima od tega nobenih dohodkov. Pa tudi učiteljstvo radi te konkurenčne borbe nima nobenih koristi, cene za prehrano ostajajo na deželi slej kot prej višje kakor so za prehrano v mestu. Razen tega pa postaja učiteljstvo vse prečesto žrtev raznih vaških spletkarjev in to predvsem tam, kjer je na hrani pri dveh ali celo večih hranodajalcih. Nevede in neho te prihaja učiteljstvo tako pod vpliv krajevnih mogotcev, ki poleg izkoriščanja zanašajo med učiteljstvo nesoglasje, razdor, spore in

trenja. Niso neznani primeri, ko so se takšna trenja prav močno stopnjevala ter končno izzvala zelo neprijetne posledice z različnimi neprostovoljnimi premestitvami.

Kako temu odpomoči? Edina rešitev je v gospodarski osamosvojitvi vaškega učiteljskega, v snovanju lastnih vaških učiteljskih menz. Seveda pride to v poštev le tam, kjer je na razpolago kuhinja ter po možnosti šolski vrt. — Vse samsko učiteljsko skupino najame kuharico ter samo na podlagi demokratskih principov določi jedilni list za teden dni naprej. Ob koncu meseca pa vsakdo odplača svoj del.

Takšne učiteljske menze so po svojem namenu slične nabavilnim zadrugam, ker onemogočajo gospodarsko izkoriščanje učiteljskega ter preprečujejo njegovo moralno od-

visnost od krajevnih mogotcev. Učiteljsvo pa razen tega dobi možnost, da si prehrano z vsemi podrobnostmi uredi po lastnem okusu ter da si poleg tega še s stalnim dnevnim kontaktom najde prijetno tovariško razvedrilo in zabavo.

Ni to kak nerealen, fantastičen predlog, kajti v marsikateri vasi že obstojajo takšne menze, in kot je izkušnja pokazala, so se vsepovsod zelo dobro obnesle. Prehrana učiteljske se je tako izboljšala in kar je posebno važno — pocenila. Na ta način so se povečali samostojnost, neodvisnost in zunanji ugled učiteljskega. Vse to pa je poleg resničnega tovarištva in družabnosti nujno potrebno pri vsakem pozitivnem delu, posebno pa pri vzgojnem.

Peš.

Dva jubileja

V božičnih praznikih sta obhajala v Mariboru dva naša odlična tovariša svoji šestdesetletnici, sta to tov. Ivan Tomažič, upokojeni šolski nadzornik, in tov. Ivan Lukman, upokojeni šolski upravljavec. Kakor sta njih rojstna dneva blizu skupaj, prvi je bil rojen 24. drugi pa 25. dec. 1876., tako je tudi njiju delovanje zelo slično.

Tov. Ivan Tomažič je služboval dolgo dobo let v Stari cesti pri Ljutomeru in v Mariboru na III. deški osnovni šoli, od leta 1925. je bil pa nadzornik za srez Maribor-levi breg. Ne le kot izborni učitelj, temveč tudi kot nadzornik se je odlikoval, bil je pa tudi iskren tovariš in svetovalec. Ni čudno, da je zavzemal radi tega tudi odlična mesta v učiteljskih društvih. Bil je dolgoletni predsednik Ljutomerskega in Mariborskega učiteljskega društva, a pred vojno je bil tudi tajnik Zveze štajerskih učiteljskih društev. Znan pa je tudi kot agilen naroden borec. Bil je med ustanovitelji Ljutomerskega sokolskega društva, v katerem je mnogo let aktivno deloval. Po prihodu v Maribor je tukaj

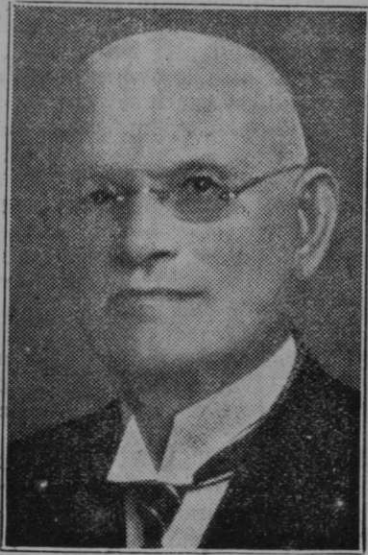
krepko pomagal v raznih društvih, posebno v C. M. D.

Tovariš Ivan Lukman pa je deloval dolgo dobo let v Šoštanj. Kot izborni gospodar se je udeleževal v najrazličnejših kmetijsko gospodarskih društvih. Poleg tega pa je bil več let načelnik v sokolskem društvu. Tudi na čitalnišnem odru je nastopal kot igralec in režiser. Po prihodu v Maribor je bil kmalu imenovan za upravitelja III. deške šole, kjer je deloval do upokojitve. Tudi tukaj društveno ne miruje. Bil je predsednik učiteljskega društva za Maribor-mesto, a tudi v drugih društvih se je aktivno udeleževal. Kljub svojim 6 križem še pridno igra odbojko in telovadi pri Sokolu. Kot gospodar vzorno vodi in pomaga na koloniji kraljice Marije na Pohorju.

Preobsežno bi bilo, ako bi hoteli opisati vsa dela obeh naših tovarišev. Te skromne vrstice naj bodo posvečene njihovima jubilejema z željo, da bi ostala še mnogo let čvrsta in zdrava.

-il.

† Franu Gabršku,

umrlu višjemu šolskemu nadzorniku v poklju, je izrekel na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu dne 18. januarja tov. Andrej Rape, banski šolski nadzornik v p., sledeče lepe besede v slovo:

Zalni zbor!

K počitku polagamo enega naših najboljših, najvztrajnejše delavnih mož, ki so krasili življenje s svojimi deli sploh, posebno pa še duhovno življenje naše mladine v polpretekli dobi.

Dolga je bila pot pokojnika in utrudila ga je težka učiteljska hoja. Legel je v grob, da se odpočije, okoli nas pa vejejo kakor dihi spomini nanj.

Zmago Švajger:

Človeka nikar....!

(Iz zbirke: »Nenapisana kronika.«)

Tako je bilo in nič drugače. Vsi tisti učitelji, ki bodo z besedo hoteli olepsati svoje življenje, bodo lagali, vsi tisti pa, ki bodo hoteli povečati svoje trpljenje, se bodo vedno prezgodaj rodili.

Učitelj Nerad je nekje v življenju, nekje na tisti strmi poti, kjer te gonijo in porivajo, kjer te hvalijo in opljuvajo, kjer ti plezajo na hrbet in s hrbta, srečal človeka.

Zdelo se mu je kot v prividu. Pa le za hip. Iz privida je rastla resnica. Spomin se je zari v najbližjo preteklost, na ulico, na prve korake v samostojno življenje. Toliko, da ni bleknil!

»Nisi le ti? Za „cerberusa“ so te imenovali«

Človek se je zasmel. Smeh je zakril »cerberusovo« obličje, zakril pa ni njegove duše, katere vražji sij je žarel v najbolj skritem kotičku levega očesa. Čez desno oko je rad povešal žmurko — baje zato, ker je eden njegovih slavnih prednikov imel tudi to navado.

To srečanje je bilo kratko. Na učitelja Nerada pa je napravilo globok vtis. Bil je pač mlad, tudi žmurke ni imel navade povešati, revež pač ni imel slavnih prednikov, in tako je siromak gledal kar z dvema očmi v ta božji svet. In to je bilo zanj usodno. Preveč je videl, toda to bi mu še bilo odpuščeno, toda siromak, imel je še to grdo napako, da je tudi preveč govoril. Za govorjenje brez slavnih prednikov pa ni pravega odpuščanja.

Tako se je učitelj Nerad že v zorni mladosti dokopal do globokega spoznanja: malo videti, še manj pa govoriti. Namesto v življenje, je obrnil pogled vase. Gledati je moral; rodil se je pač revež z dvema očmi.

In tako se mu je odprl nov, dotlej neznan svet. Videl je, da človek, v svojem idealizmu je sem prišleval vse vzgojitelje, živi prav za prav iz dveh življenj. Prvo te vodi do zunanega sveta in do zaročanj vseh vrst, ob vsaki priliki in času. Drugo, naši učeni duhoslovci bi mu rekli: notranje ali dušno življenje, pa je le njegova last, z edino napako, da človeka povsodi spremlja in draži, če nima žmurke.

Hote ali nehoti, nočemo ga soditi, toda učitelj Nerad je postal radi takšnega gledanja na svet: dvoživka. Človeka bi streslo, že misel na dvoživko je grozna, biti dvoživka pa je vsekakor čudo, vsaj na tem svetu. Doslej so o dvoživkah govorile le pravljice, ki so imele nekoč resnično ozadje.

Vest za zunanji svet mu je postala mirna. Pripetilo se je celo, da so ga jeli hvaliti. Eden izmed velikih gospodov je ob neki priliki celo znil: »Učitelj Nerad, prerodili ste se, kdo bi si kaj takega o vas mislil? Le tako naprej!« Učitelj Nerad se je zahvalil kot se spodobi, pri tem pa, o joj, nadloge! Nekje notri, kjer ni izgovorov, ga je zbadlo, spomnil se je, da nima pravih žmurk in — pobegnil. Velikemu gospodu je kar ušlo: »Zopet se je prerodil. Vrag naj ga vzame!« Prezgodaj sem ga pohvalil!

Nič na svetu ni moglo priti učitelju Neradu tako do živega kot ta pohvala. Prvič v življenju je spoznal, da prav za prav ni tako težko priti do sreče. (Siromak je pozabil, da

zvenel zbor pevcev. In veselo mi je bilo ta krat ob sreč.

Glejte, kakor svetlo sonce in čarobni glasovi v cerkvi, tak je bil vsak dan življenja v domu tega moža, njegova srčna vez in ljubezen do otrok, njegova ljubezen do rojstnega kraja Holmca, ki ga je v pogovoru tako rad omenjal, do njegovih planink, do domovine, ki jo je tako ljubil, češ: sveta je domovina, blagoslovljena z delom in ljubeznijo, posvečena s trpljenjem in krvjo.

V jasnem večeru sem šel nekoč na hrib.

Učiteljski pokret

Božični sestanek „Učiteljskega pokreta“

Dne 5. januarja t. l. se je zbralo v Reherjevi sobi Nabavilne zadruge drž. nam. v Mariboru 60 članov »Učiteljskega pokreta«, da definitivno sprejmejo podrobnejši načrt za svoje bodoče delo. Predsednik mariborske delovne zajednice tov. Majhen je pozdravil vse navzoče.

V svojem kratkem nagovoru je poudaril, da Učiteljski pokret pri svojem delu

noče poudarjati nikakih svetovnonazorskih vprašanj.

Pokretašem je samo za stvarni študij. Mladi po mišljenju hočemo z delom opravičiti svoj obstoj, vendar je treba tu še ponovno poudariti, da v svoj krog ne vabimo samo onih, ki so mladi po letih, temveč vse, ki so mladi po mišljenju.

Nato je prevzel vodstvo sestanka preds. učit. dr. za Maribor. Po kratkih uvodnih besedah je podal besedo tov. Schwarzu, ki je referiral o

potrebi in programu učiteljskega pokreta. Iz njegovega referata je tov. predsednik resumiral sledeče glavne misli:

1. Nujno nam je potrebna osamosvojitvev od političnih strank in tesnejša naslonitev na stanovsko organizacijo.

2. Potreben je podrobnejši študij kraja, v katerem deluje učitelj, kajti le po temeljitem poznavanju gospodarskih prilik tistega kraja bo učitelj pravilno usmeril svoje šolsko in izvenšolsko delo.

3. Potrebni so ožji stiki med šolo in domom.

V debati se je ugotovilo, da so »Učiteljskemu pokretu« slične akcije zamrle prvenstveno zato, ker

1. so bili mnogi kolegi pod vplivom ideologij, ki so jih pri takem delu ovirale,

2. ker je učiteljske slabo pripravljalo bodoče učitelje za tako delo,

3. ker so vse akcije prišle od zgoraj in niso zrastle iz stvarnih potreb podeželja.

Nato se je debata razvila v pravcu organizacije dela pri študiju vasi. Poudarja se še enkrat, da je vsaka akcija pri delu v šoli in izven nje iluzorna, dokler ne poznamo naše vasi. Toda študij vasi ni edini namen »učiteljskega pokreta«. Dvigniti hoče tudi kulturni standard slovenskega učitelja.

Sele pri temeljitom poznavanju učiteljevega delovnega okoliša bo zrastle pred učiteljem pravi duševni lik slovenskega otroka. Organizacijo tega dela si je predstavljati sledeče:

a) V posameznih geografskih ali političnih edinicah se bodo našli ljudje, ki imajo voljo in sposobnost za delo v smislu programa »Učiteljskega pokreta«. To so krožki. (Lahko pa dela tudi kak posameznik.)

b) V večjih kulturnih centrih (Mariboru, Ljubljani itd.) se osnujejo delovne edince, ki usmerjajo vse delo na svojem področju in zbirajo izsledke krožkov.

V upravnem oziru naj obstojajo:

a) sreski odbori »Učiteljskega pokreta« pri sreskih društvih JUU (ki pa niso povsod nujni),

jo je s svojim begom zapravljal.) Zunanji človek se je v njem razbohotil, zunanja sreča mu je jela uhajati radi lastne prenapetosti, po isti poti kot je prišla. Postajala je puhla. Sam se je ustrašil te puhlice, najmanjši vetrič mu jo lahko odnese. Še pravočasno se je spomnil, da postaja zopet enoživka zunanjege sveta. In to je slabo. »Vse zunanje je varljivo, vedno so me tako učili, je pomislil in se oddahnil.

Ubogi Nerad! Ko bi se le bil revež spomnil obupnega Prešernovega krika svetu: »Svojega se spomni stanu...«, pa bi mu bilo kar lažje.

Ne! Nerad se je začel zopet pogrezati v svoje notranje življenje; dosegel je drugo metamorfozo življenjskega razvoja. Postajal je iz zunanje, notranja enoživka. Zopet je začel govoriti, oči so se mu privadile svetlobi. Toda pri govoru je bilo opaziti veliko izpremembo, glas se mu je globoko znižal, samo najbližji so ga lahko čuli. (Hudomušneži so celo namigavali, da se je pri Neradu zgodilo prirodno čudo: dvakrat je mutiral.)

In tako je ob neki priliki spregovoril v družbi (z mutiranim glasom):

»Nekoč je prijatelj ljubil prijatelja...« Družba se vznemiri. Nekdo ga prekine: »Počakaj, ne modrui!« Nerad se ni dal motiti. Zopet je nadaljeval:

»Nekoč je tovariš zaupal tovarišu.« Nemir. Nekdo:

»Kaj le hoče danes s tovarštvom?«

»Danes pa,« Nerad nadaljuje z naraščajočim glasom, »danes pa se ga izogiblje, boječ se ga.«

Na družbo je padla senca.

Ves se je svetil v božji luči in to krasno žarenje je končno mirno ugasnilo.

Glejte, tako tiha, mirna in lepa je bila smrt višjega šol. nadzornika Frana Gabrška. France Gabršek je v svoje življenje zapisal sam trajno svoja dela tako, da se nam kažejo in ni jih treba še posebej naštevati.

To in tak je bil mož, ki ga danes polagamo k počitku in ki mu beli dan pošilja zdaj zadnji pozdrav in tih pokoj.

France, počivaj sladko in mirno, saj do slej nisi poznal počitka! Pokoj Tvoji duši!

b) sekcijski odsek »Učit. pokreta« pri sekciji JUU v Ljubljani kot najvišja upravna instanca.

Potrebno bi bilo, da se s programom pokreta čim bolj aktivizirajo sreska društva.

Sprejme se predlog, da naj se v sekcijski odsek kooptira vsakokratni predsednik mariborske delovne edince. Ker bo stroške za to nosila edinica, se predlog soglasno sprejme. — S tem je bil dopoldanski del sestanka končan.

Popoldne so udeleženci razpravljali o organizaciji tiska za »Učiteljski pokret«. Urednik »Učiteljskega tovariša« se strinja s splošno zahtevo, da se rubrika »Naš glas« preosnuje v »Učiteljski pokret«. Predlaga pa, da naj bi v rubriki »Učit. pokret« izhajala samo navodila za delo in razni izsledki, do katerih je pri tem delu prišlo. Članki, ki obravnavajo splošna stanovsko politična vprašanja, naj pridejo v splošni del lista. Ti naj se pošiljajo direktno njemu in ne uredniku rubrike, ker mu bo na ta način lažje preprečiti eventualna nesporazumljenja.

Ob koncu debate o tisku je dal predsednik na glasovanje sledeč sklep:

1. Sekcijo prosimo, da se otvori v »Učiteljskem tovarišu« rubrika »Učiteljski pokret«, v kateri se objavljajo vsi članki, ki so v zvezi s programom »Učiteljskega pokreta«.

2. Strinjamo se s tem, da se vsi stanovsko-politični članki splošne vsebine pošiljajo direktno uredniku »Učit. tovariša«.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Nato je dobil besedo tovariš Mencej, ki je sestavil

podroben načrt za proučevanje vasi

in je referiral o njem. Načrt vsebuje poglavja o gospodarskem, socialnem, higienskem in kulturnem položaju vasi ter posebno poglavje za študiranje odnosov kmečke mladine do družbenih dogajanj. Uvodoma je referent dokazal potrebo zbiranja tega statističnega materiala. Drugi narodni imajo že zbrano in le zato se jim je posrečilo, da so svoje šolstvo, svoje učne načrte in svojo vzgojo lahko spravili v sklad z duhom časa. Vse tisto, kar je bilo pri nas storjenega v tem pravcu, je bilo samo kopiranje tujih vzorov in ni rodilo onih uspehov, ki smo si jih želeli, da bi lahko z drugimi narodi roko v roki šli v tempu sodobnega napredka. Ko bomo spoznali, kako stvarni položaj našega podeželja oblikuje duševno rast slovenskega otroka, nam bo tudi našo šolo in naše delo med narodom možno postaviti na realno osnovo. — Predavatelj je nato podrobneje razčlenil posamezne točke načrta ter podal nekaj važnejših pojasnil.

V debati je bilo ugotovljeno,

da bo po izdelanem programu lahko postaviti ustrezajoč učni načrt,

da je treba posredovati pri oblastih (finančni direkciji, banski upravi), da bodo člani imeli prost dostop do potrebnega materiala, in

da je treba načrtu dostaviti še posebno poglavje v industrijskih krajih ter točki o alkoholizmu in tujskem prometu kot gospodarskih, socialnih in kulturnih problemih in točka o pripadnosti posestev z ozirom na narodnost. Ker bi nekateri tovariši hoteli imeti

Nerad govori dalje:

»Nekoč je mati pokrila s svojim telesom grob svojega sina ubijalca, da ga ne bi opljuvali njegovi sovražniki...« (Citat iz neobjavljene drame prijatelja.)

Iz družbe:

»Kaj le govori?«

»Danes pa,« Nerad je dobil prvotni glas, »danes pa je čas, ko rodna mati zataji svojega sina.«

Družba:

»Kaj le hoče?«

»Tovariši, zdi se mi, da je trpljenje namesto ljubezni rodilo sovraštvo. Najvišji Učitelj je...«

Družba:

»Pijmo!«

Nerad:

»Prekleti, nič ne razumete! Tudi jaz ne. Do nedavna sem mislil, da je za zgodovino celjskih grofov najvažnejše, da so bili fevdalci in zatiralci našega kmeta, danes pa vem, da je važno le to, da so pili nekje daleč v družbi svojih kronanih gospodarjev baje prleško vino. To je zgodovina!«

Iz družbe:

»Kdo te je učil tako govoriti?«

Nerad (kot bi se pogrezal v zemljo):

»Mladost, tista strta mladost, ki je prišla do spoznanja: »Človeka nikar...« —, če še kdo želi vzgojiteljev!«

Nerad je omahnil. Vrišč družbe ga je prekril.

Drugi dan se je zopet zabubil.

Hotel je pač živeti — ta Nerad.

Dvoživka iz pravljic, ki imajo resnično ozadje, je stegovala zopet svoje pošastne šape...

še podrobnejša navodila, jih predavatelj opozori na dejstvo, da bi sedaj bilo težko dati splošne lekcije. Zato se sklone, naj se zbiratelj materiala obračajo po podrobnejša navodila na odbor.

Po zaključeni debati je bil izvoljen odbor mariborske delovne zajednice, kakor sledi: Vladko Majhen, predsednik, Miloš Ledinek, tajnik, Golež Jadviha, blagajničarka ter odborniki Vollmayer, Kociper in Grbec.

Pri slučajnostih je bila kot prva soglasno sprejeta sledeča

resolucija za slovensko učiteljstvo:

»Učiteljski pokret«, organiziran v okviru stanovske organizacije slovenskega učiteljstva, zahteva od svojih članov, da se z vso resnostjo lotijo sistematičnega proučavanja gospodarskih, socialnih in kulturnih razmer svojih šolskih okolišev ter iščejo poti, kako bi rezultate svojega proučavanja v šoli in izven nje pedagoško in organizatorično uporabili v korist in napredek slovenskega ljudstva.

Vstop v »Učiteljski pokret« je prostovoljen. Vstopi lahko vsak učitelj, ne glede na svetovni nazor in politično prepričanje. Pre-

zete naloge v smislu njegovega programa so obvezne.

Naše hotenje je pošteno, naše delo javno in zato podvrženo javni kritiki, ki nam je dobrodošla, če je stvarna in dobrohotna.

V nadaljnji debati se je določilo sledeče:

a) Želi se, da so vsi člani v naši rubriki podpisani s polnim imenom.

b) Prispevki za rubriko naj se pošiljajo na naslov: Hudales Oskar, Šmartno ob Paki. Honorarji od članov se odstopajo blagajni »Učiteljskega pokreta«.

c) Sestavi naj se bibliografija literature, ki jo bomo potrebovali pri delu. Podatki naj se pošiljajo na naslov: Mencej Martin v Šostanju.

d) Društva, ki so votirala podpore pokretu, se naprošajo, da jih čimprej nakažejo.

e) Prihodnji sestanek naj se vrši o Veliki noči v Mariboru. Če pa bi med tem časom prišlo več odklonilnih predlogov, se sestanek odloži.

f) Člani naj pri sres. društvih poagitrirajo za posredovalnico služb brezposelnih učiteljev. Abit. pri »Ped. centrali« v Mariboru.

Lepo uspeli sestanek je predsednik zaključil ob 17. uri.

Splošne vesti

— **Zadružno - knjigovodski tečaj za učiteljske abituriente.** Sekcija JUJ v Ljubljani je priredila zadružno - knjigovodski tečaj za učiteljske abituriente, stanujoče v Ljubljani in okolici. Tečaj se bo vršil redno vsak dan od 19. do 20.30 ure (razen sobot, nedelj in praznikov) do konca februarja v gremijalni šoli v Trgovskem domu. Vodstvo tečaja je prevzel šol. nadzornik g. Grum. Tečaj se je pričel v ponedeljek 18. t. m. — Podpredsednica banovinske sekcije JUJ tov. Franja Završanova je pozdravila udeležence tečaja in spregovorila nekaj besed o pomenu tečaja. Rekla je: Organizacija ima po svojih pravilih med drugimi tudi ta smoter, izpopolnjevati članstvo strokovno, moralno in intelektualno. Moralna moč naših zahtev pa mora sloneti na soglasnosti z občenarodnimi interesi. Zavedati se moramo, da smo učitelji naroda, da delimo z njim vse dobro in vse hudo. Tega svojega zvanja se je učitelj vedno zavedal, zato je svoje znanje, svoje sposobnosti uveljavljal v delu izven šole in usmerjal to delo po svojih sposobnostih. — Razmere zadnjih let pa nam kažejo, da je neobhodno potrebno, da učitelj svoje delo izven šole posveti zadružnemu gospodarstvu, da se tako izboljša gospodarski položaj in dvigne blagostanje. Razmere same kličejo po tem delu, ker se prav v tem pričakuje rešitev. Zato prireja sekcija za vas ta zadružni tečaj, ki naj vam da osnovo za nadaljno poglobljanje in izpopolnjevanje, ki naj vas usposobi za delo na gospodarskem polju. Želim gg. predavateljem in vsem udeležencem v imenu sekcije mnogo uspeha in obenem otvarjam tečaj. Predavatelj tega tečaja so gg.: Šol. nadzornik Grum, profesor trgovske akademije g. dr. Mihelak, tajnik Zveze slovenskih zadrug g. Schauer, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug g. Trček, tajnik Zadružne zveze prorusist g. Kralj in zadružni knjigovodja g. Kramar. — Tečaj bo najbrže podaljšan za nekaj večerov radi predavanja stanovsko-idejnega značaja in o stanovskih organizacijah. Med tečajem bo tudi več praktičnih ekskurzij. — Za abituriente izven Ljubljane bo sekcija priredila takšen zadružno-gospodarski tečaj v počitnicah. Prav tako hoče sekcija pod vodstvom mariborskega sreskega društva prirediti zadružno - knjigovodski tečaj tudi za mariborske abituriente.

— **Širši članski sestanek brezposelnih učiteljskih abiturientov v Ljubljani.** V nedeljo, dne 17. jan. 1937. se je vršil širši članski sestanek odseka brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUJ v Ljubljani. Na članskem sestanku so bili navzoči tudi zastopniki mariborskih učiteljskih abiturientov iz Maribora. Na tem sestanku z dnevnim redom: 1. Pozdrav tov. načelnice, 2. Govor tajnika sekcije g. Kumlja »Smer stanovske organizacije«, 3. Poročila odbornikov, 4. Predlogi za novi odbor odseka, 5. Slučajnosti, — se je pred vsem razpravljalo o perečem vprašanju: Nastavitev brezposelnih učiteljskih abiturientov. Iz raznih statistik smo izvedeli, da nas je okoli 700 brezposelnih in da je v dravski banovini še nad 200 praznih mest, tako da grozi v oddaljenejših manjših krajih, kjer so že dalje časa brez učiteljev, analfabetizem. Iz poročila tajnice je razvidno, v kakšnih razmerah živimo mi mladi — polni elana in želje po udejstvovanju. Okoli 160 učiteljskih abiturientov živi v zelo slabih, 230 v slabih in samo okoli 17 jih živi v dobrih razmerah. Toliko javnosti v vednost. — Posebno pa je na nas napravil globok vtis govor g. tajnika Kumlja, ki nam je točno orisal smeri organizacije JUJ in pomen deklaracije iz l. 1926. — Na predlog tov. načelnice, da se predlaga nov odbor, je bil predlagan isti in sprejet, z motivacijo, da do nadaljnjega ostane še stari odbor, dokler se akcija, ki si jo je zamislil ljubljanski odsek z mariborskim, ne izvede. — Ob slučajnostih nam je gospod tajnik sekcije omenil, da je v predlogu drž. proračuna letos predvidenih 800 nastavitev; kar smo vsi z veseljem pozdravili. — S tem je bil dnevni red izčrpan in tov. načelnica je zaključila širši članski sestanek.

— **Tov. Skulj Andrej,** sreski šolski nadzornik za kamniški srez, je obolel in se nahaja na bolniškem dopustu. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

— **Gg. poverjenike Slovenske šolske Matice** najvjudneje prosimo, da pohite z nabinanjem članov in da nam dokončno število javijo vsaj do 15. februarja, ker bomo takrat določili naklado knjigam po številu prijavljenega članstva. Gg. poverjenike opozarjamo, da začnemo letos z izdajanjem pedagoških priročnikov, ki bodo zelo dobro služili našemu učiteljstvu. Zato smo prepričani, da se bo gg. poverjenikom posrečilo dobiti vsaj isto število članov kot lani, če že ne več. Odbor.

— **Člane Slovenske šolske Matice** in vse tiste, ki bi se hoteli naročiti na letošnje knjige (izidejo Pedagoški Zbornik z zelo bogato in aktualno pedagoško vsebino, dr. Bohinčeva knjiga o geografiji Evrope, in Vrančeva knjiga o strnjemenu pouku), vlijudno in nujno prosimo, da se javijo pri našem poverjeniku ali pa direktno na naslov SSM, Ljubljana, Komenskega ulica, šola na Ledini, vsaj do 15. februarja, ker bomo tedaj morali dokončno določiti število naklade. Ker začnemo letos s prvo knjigo pedagoških priročnikov, smo prepričani, da nam bodo ostali zvesti vsi naši dosedanjí člani in da bomo pridobili mnogo novih. — Odbor.

— **Člane Slovenske šolske Matice** in vse tiste, ki bi se hoteli naročiti na letošnje knjige (izidejo Pedagoški Zbornik z zelo bogato in aktualno pedagoško vsebino, dr. Bohinčeva knjiga o geografiji Evrope, in Vrančeva knjiga o strnjemenu pouku), vlijudno in nujno prosimo, da se javijo pri našem poverjeniku ali pa direktno na naslov SSM, Ljubljana, Komenskega ulica, šola na Ledini, vsaj do 15. februarja, ker bomo tedaj morali dokončno določiti število naklade. Ker začnemo letos s prvo knjigo pedagoških priročnikov, smo prepričani, da nam bodo ostali zvesti vsi naši dosedanjí člani in da bomo pridobili mnogo novih. — Odbor.

Cenjenemu učiteljstvu se priporoča nova galanterijska in modna trgovina **Cuznar Stane**

Ljubljana — **Frančiškanska ulica 4**
Oglejte si naše izlozbe!

— **V spomin** blagopokojnega gospoda Fr. Gabrška, višjega šolskega nadzornika v pok., in mesto venca na njegov grob, je darovalo učiteljstvo osnovne šole na Grabnu **sto dinarjev** za šolsko kuhinjo svoje šole.

— **Učiteljski pletarski tečaj v Ptuj.** Po naročilu prosvetnega ministrstva je upraviteljstvo drž. moške obrtne šole za pletarstvo v Ptuj priredilo specialni učiteljski tečaj v pletenju onih izdelkov, ki so potrebni kmetovalcu. — Učiteljskega tečaja se je udeležilo 8 učiteljev, ki so razen ene izjeme še vsi uradniški pripravniki in 2 brezposelna učit. abiturienta. Tečaj je trajal od 28. dec. 1936. do 9. t. m. — V dopoldanskih praktičnih učnih urah, ki jih je bilo skupno 40, so tečajniki dobili osnovne pojme o obdelovanju zelene in bele vrbe ter pletenju predmetov, ki pridejo v poštev pri šolskih urah ročnega dela ter pri večernih zimskih tečajih za odraslo vaško mladino. — V 20 popoldanskih teoretskih učnih urah je upravitelj šole tov. Ogorelec Mirko podal glavne osnove o vrbojstvu, o obrtni zakonodaji, soc. zavarovanju, obliki raznih obratov, strokovnem šolstvu, o kalkulacijah in računovodstvu. — Namen vseh tečajev je podati v kratki in zgoščeni obliki vso najpotrebnejšo snov. Zato zahtevajo vsi tečaji izrednega duševnega napora ter močne koncentracije. Posledica tega pa je, da postanejo tečajniki, kljub zanimanju za snov, vedno bolj izčrpani, duševno in telesno ubiti ter apatični do vsega. Da v gornjem tečaju ni prišlo do tega, gre vse priznanje izredno zanimivemu in nazornemu podajanju tov. upravitelja Ogoreleca. Tako so n. pr. tečajniki »osnovali« gospodarsko zadrugo ter kot »zadružniki« izvršili vse v dejanski praksi možne trgovske posle (nakup strojev v CSR, na jek posojil, nakup in prodaja poljskih pridelkov etc.). Ob najaktivnejšem sodelovanju vseh, sredi splošne pozornosti in živahnosti, so se tečajniki seznanili s določbami zakona o zadrugah, s potrebnimi formalnostmi pri njih ustanovitvi. — V soboto 9. t. m. so tečajniki priredili zaključni in poslovilni večer, drugi dan pa odpotovali na svoja redna službena mesta. Vitor.

Knaus - Oginov
Intimni ženski koledar
z dopolnilom — se dobi v Knjigarni
»Učiteljske tiskarne«, **Frančiškanska ulica št. 6**
Cena din 23 —
Nakup priporočamo vsem ženam.

— **Tovarišice,** ki so obiskovale uvodni tečaj v Mariboru — Vesna — 1936., prosim, da nemudoma pošljejo oba zvezka na naslov: **Anka Mešiček, Maribor** — Krčevina.

Osebnе zadeve

— **i Za člane banovinskega učiteljskega disciplinskega sodišča v Ljubljani** so imenovani: profesor Ludvik Vazzaz, Ivan Štrukelj, banski šolski nadzornik v Ljubljani, in **Lovro Korenčan**, učitelj v Retečah. Za njihove namestnike pa so postavljeni: **Marija Sadar-Kleinmayer**, šolska upraviteljica v Šiški, **Vinko Okorn**, učitelj v Ljubljani, in **Frančiška Završan**, učiteljica na Rudniku pri Ljubljani.

— **i Za preglednika šol v kamniškem srezu** je imenovan **Franc Erjavec**, referent prosvetnega ministrstva, za škofjeloški srez pa **Ivan Kržišnik**, šolski upravitelj v Čatežu ob Savi.

— **i Iz državne službe je odpuščen** Hilda Ule, učiteljica ženskih ročnih del v Ločah.

— **i Razrešeni so naslednji šolski upravitelji:** **Alojzija Kukovec** v Stoperčah, **Ivan Kuraž** v Dravogradu, **Marija Kastelic** na Slivnici, **Dominik Bric** na Dobravi, **Janko Gačnik** v Guštaju, **Ciril Vobič** v Št. Andražu, **Ulrik Hauptman** v Ribnici na Pohorju, **Janko Kržič** v Ločah, **Bogdan Golmajer** pri Sv. Križu, **Dragotin Fakin** v Boštanju, **Josip Kladnik** v Sevnici, **Alojzij Lovšin** v Braslovčah, **Radoslav Vrezec** na Suhorju.

— **i Postavljeni so naslednji šolski upravitelji:** **Mirko Gujnik** pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, **Josip Tratnik** v Gornjem gra-

du, **Ana Reitz-Gantar** na dnevnem zavetišču v Šiški, **Marija Smolič** na dnevnem zavetišču pri Sv. Florijanu v Ljubljani, **Janja Segula** na dekliški šoli v Ptuj, **Josip Kutin** v prvem mestnem mladinskem domu v Mariboru, **Martin Vrečko** na drugem mestnem mladinskem domu v Mariboru, **Ivan Rutter** v Kotljah, **Milan Lah** v Negovi, **Jožef Kocbek** v Vučji vasi, **Anton Valenčak** v Guštanju-Ravnah, **Bogomir Brejc** v Štrekljevcu, **Ciril Drekonja** v Turnišču, **Alojzij Blenkuš** v Kočevju, **Anton Bratkovič** v Veliki Pirešici, **Ivan Tušar** v Dobropoljah, **Albert Poljšak** v Naklem, **Marija Trampe** na Vačah, **Anton Lovše** na bežigradski šoli v Ljubljani in **Ivan Mihler** v Ljubljani.

— **i V VIII. pol. skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice:** **Mirko Ljubič** v Stalcerjih, **Gabrijel Tavš** v Novem mestu, **Pavel Japelj** v Smledniku, **Ivan Prislán** v Pilštajnu, **Karel Prah** v Vurbergu, **Nada Bobič** v Rušah, **Ivan Jezeršek** v Komendi, **Vinko Guna** v Zagorju, **Lovro Korenčan** v Retečah, **Ciril Končnik** v Razvanju, **Stanislav Andoljšek** v Gozdu, **Martin Ambrož** v Stranica, **Ivan Pertot** v Litiji, **Jožica Škerlj** v Metliki, **Hilda Požar** pri Sv. Lovrencu na Pohorju, **Antonija Knap** v Štorah in **Ivan Laharnar** na Blejski Dobravi.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoll, prosveti in JUJ

— **i Iz govorov na shodu J. R. Z. 17. I. v Ljubljani.** Župan dr. Adlešič: Naš slovenski jezik se ne sme spoštovati samo na ulicah, marveč tudi v vseh naših uradih in podjetjih brez izjeme. Ne zadovoljimo se s tem, da nam samo ustava jamči naše pravice do rabe in enakopravnosti slovenskega jezika, marveč zahtevamo, da se bo spoštoval naš jezik tudi v naših šolah in pri vsej naši vzgoji, tako da se ne bo ta vzgoja vršila samo v slovenskem jeziku, ampak tudi v pravem slovenskem duhu. (Po Ponedeljskem Slovencu od 18. I.)

— **i Iz sklepov konference jugoslovanških škofov:** Katoliški episkopat ugotavlja, da se v številnih šolskih knjigah izpodkopavajo temelji katoliške vere in morale. Vera se izpostavlja zasmehu in potvarja resnica katoliške cerkve, s čimer se težko žali čut katoliških vernikov. Tudi v tej smeri je storil katoliški episkopat potrebne korake pri merodajni drž. oblasti. (»Slovenec«, 15. I.)

— **i Vojaški pouk v avstrijskih šolah.** Izšel je odlok, da se v avstrijskih šolah uvede intenziven pripravljalni vojaški pouk. Učenci se bodo učili rokojanja s poljskim brzojavom, opremljeni s plinskimi krinkami v popolni vojni opremi. Razen tega bodo tako učenci kakor profesorji hodili na posebne strelske tečaje. (»Slovenec«, 15. I.)

— **i Bednostni fond.** Minister za socialno politiko je izjavil: Vprašanje brezposelnosti se pojavlja pri nas le sezonsko. Izdali bomo posebno odredbo, po kateri bo moral vsak, ki služi, oddati enodnevni zaslužek v novi sklad za brezposelne. (»Jutro«, 14. I.)

— **i Razrešitve šol. upraviteljev, postavitve novih šol. upraviteljev, odpust iz službe in napredovanja** so objavljena v »Slovenec« od 14. januarja.

— **i Zaradi neuspeha pri občinskih volitvah** v Ribnici na Pohorju — piše »Delavska

politika« z dne 9. I. — so vzeli na piko prav po nedolžnem enega učitelja in kaplana L., ki je nastopil na shodu JRZ proti govorniku ravnatelju Cirilove tiskarne in duh. svetniku g. Hrastlju. List dodaja še: Nasprotniki naj pomislijo, kaj delajo; ogromna večina prebivalstva je s sedanjiimi šolniki in g. kaplanom zadovoljna, zato naj nam nikar nihče ne skoša vsiljevati kakšnih drugih prosvetiteljev.

— **i Smernice bodočega občinskega gospodarstva v Kranju.** Župan Česenj je poročal na gospodarskem sestanku na Primskovem: Nova šola je najvažnejše vprašanje, ki pa bo v 14 dneh urejeno, gre samo še za denarna sredstva. Proračun nove šole znaša 9 milijonov dinarjev, toda skušalo se ga bo znižati za 6 milijonov. Šola na Primskovem naj bi še nadalje ostala in naj bi bila to nekaka kmečka nadaljevalna šola, dočim bi bila nova v mestu tip meščanske šole, baza za nadaljnje šolanje. (»Delavska politika«, 13. I.)

— **i Iz obrtne šole na Jesenicah** je bil izključen učenec Jugovic, ker je razlagal svojim součencem, da je bil Kristus komunist. (»Na Mejah« in »Delavska politika« od 13. I.)

— **i Ob premestitvi šol. upravitelja Belca** iz Križevcev v Šafarsko prinaša »Mariborski večernik« od 12. I. celo kolono dolg članek o njegovem zaslužnem delu.

— **i V poljskih srednjih šolah** je ministrstvo sklenilo ukiniti v višjih razredih skupni pouk fantov in deklet. Odslej tudi ne bo mogoče ustanavljati zavodov, kjer bi bil pouk mešan. (»Mi mladi borci«, 15. I.)

— **i Angleščina je uvedena kot obvezni predmet** na srednjih šolah v Nemčiji, obenem je zmanjšano število učnih ur za romanske jezike. »Nova doba«, 15. I.

— **i O potrebi novega šolskega poslopja** v Murski Soboti je izšel daljši članek v »Murski Krajini« od 17. I.

V a b i l o

ZADNJEMU OBČNEMU ZBORU Učiteljske Gospodarske Poslovalnice,

r. z. z o. z. v Mariboru — v likvidaciji, ki bo v nedeljo, dne 14. februarja 1937. ob 10. uri v Učiteljskem domu v Mariboru.

Dnevni red:

Izbris zadruge iz zadružnega registra radi izvršene likvidacije.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostnega števila zadružnikov navzočih, se vrši končni občni zbor četrt ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom po čl. §§ 29. in 34. zadružnih pravil.

Likvidatorja:

Ivan Womer, s. r. Ivan Lovše, s. r.

— **g Učiteljskemu Domu v Mariboru** je ob priliki svoje šestdesetletnice o božiču poklonil tov. Ivan Lukman, šolski upravitelj v pokoju, 500 din z geslom:

»Za križev šest teh pet sto
darilo moje Domu bo!«

Za ta velikodušni dar se mu najiskreneje zahvalujemo. Se na mnoga leta!
Naj bi imel mnogo posnemalec!

M. Kožuh, blagajnik.

— **g Članom »Samopomoči učiteljskih otrok v Ljubljani«.** Nekateri člani vprašujejo, zakaj so morali v januarju plačati tolike prispevke. Vsem tem in drugim v pojasnilo. Vsako leto je treba v mesecu januarju plačati za vsakega zavarovanega otroka 10 din upravnine in 5 din za rezervo za podpore. Plačati je bilo tudi 10 din odpravnine za 36. primer polnoletnosti. Skupaj torej za enega otroka 25 din in 1 din poštne. — V letu 1936. so bile izplačane odpravnine sledečim zavarovancem: Hude, Jaklič, Jankovič, Kosec, Kovačec, Petrovič, Šmajdek.

Načelnstvo.

Naša gospodarska organizacija

— **g VARČEVANJE JE VEDNO NA MESTU.** Kdor ima možnost za štedenje, naj pristopi kot član v društvo za zgradbo Učiteljskega obmorskega doma. — Vsaka bojažen je izključena, ker bomo gradili dom z lastnim kapitalom in z lastnimi razpoložljivimi sredstvi v obliki štedenja. Mesečni prispevki znašajo od 20 do 100 din. — Prijave pošljite na Društvo za zgradbo Učiteljskega obmorskega doma v Ljubljani, **Frančiškanska ulica 6/I.**

SESTANEK ČLANIC ZADRUGE »DOM UČITELJIC«

Namen sestanka dne 29. dec. 1936. je bil, da se članice naše zadruge pogovore o delovanju zadruge od zadnjega občnega zbora in stavijo predloge, kako bi čimprej uresničile svoje načrte.

Tovarišica načelnica je poročala, da se je za počitniški tečaj za javno vzgojo žene, ki bi bil na naš predlog prirejen pod okriljem Jugoslovenske ženske Zveze, prijavilo 25 tovarišic, medtem ko od drugih ženskih organizacij ni bilo nikakega odziva. Radi premajhnega števila prijavljenk se je tečaj odložil na poznejši čas. Aktualnost takega tečaja se je večkrat poudarjala v vrstah učiteljic. Tudi pri drugih stanih vidimo, da čutijo potrebo po sličnih izobraževalnih tečajih. Precej naših članic se je pa udeležilo počitniškega pedagoškega tečaja.

Mestna hranilnica je povabila tudi našo zadrugo za podpis 6% obligacijskega posojila. Ker nam dobljene informacije obetajo, da je denar na tej podlagi ugodno naložen in ker nam je obljubljena podpora od mestnega fonda, smo podpisale obligacijsko posojilo v znesku 20.000 din.

V zavetišču Marije Mehletove je lansko leto dobivalo brezplačno kosilo 20 učenk, vseh učenk, ki so posejale zavetišče, je bilo 66. Letos se je to število nekoliko znižalo, a ker nam je obljubljena podpora od mestnega socialnega urada, bo tudi v bodoče lahko preskrbljeno za večje število revnih učenk.

Akcija z nabiranjem kamnov potom mesečnih odtegljajev po 11 din je lansko leto nekoliko zastala, ker se radi redukcij plač nismo upale nadlegovati tovarišic. Vendar se moramo zavedati vse, da brez žrtev ni uspeha in da bi 11 din na mesec lahko utrpela še marsikatera tovarišica za našo skupnost. To akcijo bo treba poživiti z agitacijo od osebe do osebe. Opozoriti pa moramo na to, da je po sklepu lanskega občnega zbora podpis kamna nepreklicen.

Od ženskih odsekov, ki se snujejo po učiteljskih društvih, pričakuje zadruga, da ji bodo dajali čim večjo oporo. Članice teh odsekov naj opozarjajo tovarišice, da »Dom učiteljic« ne bo nudil samo stanovanj učiteljicam in hčeram učiteljskih družin, ampak bo naše duhovno središče in je torej zadeva nas vseh, da ga čimprej zgradimo.

Mladinska matica

—mm Ker vlada za nagrade med ugankarji veliko zanimanje, se je sklenilo darove povečati. Namesto 2 do 3 bo odslej nagrajenih najmanj po 5 rešilcev uganke v »Našem rodu«.

—mm Četrta številka »Našega roda« izide v petek 22. t. m. Nekajdnevna zamuda je nastala zato, ker ni prejela uprava zaradi praznikov pravočasno naročil. Zamudniki so naprošeni, da čimprej nakažejo naročnino.

—mm Vsebinska 4. številka »Našega roda« je spet izredno zanimiva. Uvodno besedo ima tokrat Ivan Pregelj — »Razglednice«. Nadaljuje se Hudalesov »Ubežnik«. Bevk je pripeval lepo legendo »Dobro delo« in Primožič »Prevzetno hrusko«. Od pesnikov so zastopani Grudnova z »Davico«, Slokanova s »Tremi kralji« in Roš z »Miško«. Od zani-

Da bi povečale dohodke naše zadruge, je bil stavljen predlog, naj bi se v okviru zadruge ustanovila posojilnica za naše članice. Predlog je izzval živahno debato, a končen sklep je bil, naj se predlog preloži na občni zbor. Do takrat se bo skušalo po poverjenicah izvedeti za tozadevno mnenje tovarišic.

Tovarišica Vodetova je poročala sledeče: Vedno je bila naša želja, da si zgradimo dom učiteljice same zase, toda nezanimanje velikega števila naših tovarišic nam ne daje upanja za to. Znano je, da je pred 4 leti izšel v »Ženi in domu« proglas na žene, naj bi ustanovile skupen ženski dom, ki bi bil njihovo kulturno središče, ter bi obsegal razne posvetovalnice, gospodinjstvo šolo, zavetišče, kar imamo tudi me v programu. Sestanek ženskih društev, ki naj bi sklepale o ustanovitvi ženskega doma, se takrat ni vršil. Sedaj je Rija Podkrajškova, urednica »Žene in doma«, znova pozvala našo zadrugo, naj skliče tak sestanek. Članice naj sedaj odločijo, kakšno stališče naj zavzame Dom učiteljic: ali naj še nadalje vztrajamo na prvotni zamisli, da si ustanovimo dom same, ali naj stopimo v stik z ostalimi skupinami interesentk radi zgraditve skupnega ženskega doma.

Članice so se izrekle za to, da se vrše brezobvezni razgovori z ostalimi skupinami interesentk. Vsaka skupina naj zbira sredstva in kadar se pokaže možnost realiziranja načrta, takrat bi precizirale pogoje za soudeležbo pri gradnji ali nakupu zgradbe za skupen dom, če bi bilo to za nas ugodno.

Pri slučajnostih je tovarišica Pleškova opozorila na Gostilničarsko šolo v Ljubljani, kjer bi lahko dobile učiteljske abiturientke potrebno izobrazbo za delovanje na gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah.

—g Zadrugnikom Učit. samopomoči. V četrtem četrtletju 1936. leta (oktober, november, december) so umrli naslednji zadrugniki: Šega Ivan, Jesenice; Kelbel Valentina, Mengeš; Žagar Mijo, Brežice; Repovš Friderik, Ljubljana; Klun Nežika, Dolenja vas; Josin Vilma, Ljubljana; Adamič Emil, Ljubljana; Jamšek Iva, Studenec-Ig; Breznik Martin, Ljubljana; Govekar Marija, Ljubljana. — Oznaka 391. do 400. smrtni primer. — Pri pominjamo še, da boste prispevek za 400. primer smrti — Govekar Marija — in še druge smrtne primere iz januarja 1937. poravnali s položnico, ki jo boste prejeli konec tega meseca (januarja).

mivih člankov naj omenjamo Nika Pirnata »Od modela do kipa« in v Cicibanovem rodu Ribičičevo zanimivo »Dvanajstero palčkov«. Sledi pester drobiž, za katerega so prispevali Zupančič, Sicherl, Zor in Gumilar. Ta številka ima tudi novo rubriko »Za mlade gospodarje«. Potem je še rubrika Mladina piše in na platnicah uganke in križanke. Naravnost razkošen je tudi ilustrativni del lista. Med ilustratorji srečamo tu Toneta Kralja, Maksima Gasparija, Miheliča, Tratnikovo, mladega Uršiča in druge.

—mm Pri seznamu rokopisov prejetih za nagradno tekmovanje je pri zadnji številki »Učiteljskega tovariša« izpadla v tiskarni ena vrstica. Poleg zadnjih objavljenih rokopisov je prejelo tajništvo M. M. tedaj še tri rokopise pod psevdonimi: »S. O. S.«, »Bršljanov« in »Gorjanski«.

V. Priprava, izobrazba, osebna kultura.

VI. Materialna instalacija šole: Šolska arhitektura — transportiranje otrok — zdravniška služba — šolske kuhinje — igrišča — bazeni — učila.

VII. Nova tehnika: Radio, kinematografi, gramofon.

VIII. Narodna vzgoja: Psihologija odraslih upoštevana pri pošolskem pouku; smoter, meje, metode — profesionalna vzgoja, iniciative in obrtni pouk, — državljanska vzgoja odraslih — kolegij in univerze za delavce in kmete, višje narodne šole — planinske koče za mladino in narodni turizem — narodne knjižnice.

Kongres bo trajal 10 dni, od 23. do 31. julija. Da bi bila njegova organizacija izvedena s popolnim uspehom, je francosko učiteljsko združenje zaprosilo in dobilo pomoč od francoske vlade. V častni komite za organizacijo kongresa pridejo kot predsednik g. Blum, predsednik vlade, a kot podpredsednik, ministri: za prosveto, za zunanje zadeve, za narodno zdravje in za pošto. Delegati bodo imeli razne popuste pri vožnji na vseh francoskih progah, kakor tudi brezplačno vstopnico za svetovno razstavo, ki se letos priredi v Parizu.

— Ekskurzijski odsek obvešča one tovariše in tovarišice, ki so se prijavili za potovanje v Pariz, da bo organizirano potovanje tako, da bo udeležencem omogočena udeležba na internacionalnem učiteljskem kongresu. O podrobnostih bomo obvestili prijavitelce potom okoliščine. Prijave še sprejemamo. Dolej se je prijavilo 45 udeležencev.

— Potovanje v CSR. Ker se je doslej prijavilo le 15 udeležencev, podaljšujemo prijavni rok do 15. februarja. Opozarjamo, da bo potovanje zelo zanimivo in bo vsakomur nudilo priliko, ogledati si kulturne, zgodovinske, zemljepisne in druge zanimivosti. Tudi stroški, 1600 din, so minimalni.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—p Pevski tečaj, turneja. Pravkar minuli pevski tečaj od 2. do 6. januarja t. l. je dobro uspel. Nad 70 pevcev je bilo navzočih pri posameznih vajah. Ker nam je vzela priprava za spominski večer za † Emilom Adamičem precej časa, smo bili primorani sezijski koncert odložiti. Za turnejo po vzhodnem delu naše države se je prijavilo nad 60 članov. Vse one, ki niso bili navzoči pri zadnji vaji in se žele turneje udeležiti, naprošamo, da nam to takoj sporoče. — Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 2., 3. in 4. februarja. Tečaj se bo pričel za stare pevce 2. februarja ob 10. uri v Glasbeni Matici; novi pevci pa naj se zglase na tečaju ob 8. uri, kot smo se domenili na zadnjem sestanku. Vse pevce prosimo, da pri-

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOVENSKEH GORICAH bo zborovalo dne 6. februarja 1937. na drž. narodni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. s pričetkom ob pol 10. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Situacijsko poročilo. 3. Dopisi. 4. »Učitelj v Cankarjevih spisih«, predava tov. Meško Jakob. 5. Gospodarske ustanove. 6. Predlogi in slučajnosti. Zamudniki se naprošajo, da v najkrajšem času poravnajo svoj dolg in nato redno nakazujejo članarino v mesečnih obrokih. — Odbor.

— JUU — DRUŠTVO ZA SREZA CRNOMELI IN METLIKO ima svoje zborovanje dne 6. februarja 1937. ob 12.30 v državni narodni šoli v Črnomlju. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dr. Gogala: Življenjski pomen sodobne šole. 3. Poročilo odbora. 4. Kmetijsko predavanje (g. Starc). 5. Naše gospodarske ustanove. 6. Slučajnosti. — Odbor vabi vse članstvo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo! Članarina: po sklepu občnega zbora znaša članarina 19 din, a za učitelji poročene učiteljice 12 din mesečno. Od tega gresta 2 din v društveni podporni fond, 1 din pa v sekcij-ski podporni fond (počeni od 1. nov. 1936.) Na svidenje v Črnomlju! — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-MESTO je zborovalo 17. decembra m. l. dopoldne. Navzočih je bilo 136 članov.

Uvodoma se je spomnil predsednik blagopokojnega kralja Aleksandra I. in prerano umrlega slovenskega skladatelja, prof. Emila Adamiča. Njun spomin so počastili navzoči s trikratnim »Slava«.

Sledila so poročila, ki so jih podali predsednik, tajnik, strokovni referenti in zastopniki sekcije tov. Metod Kumelj. Poslednji je poročal:

a) o sprejemu predstavnikov JUU pri predsedniku ministrskega sveta g. dr. Stojadinoviču, kjer so razpravljali o vseh osnovnih zadevah učiteljstva narodnih šol;

b) o premetitvah, dodelitvah, upokojitvah ter o sprejemu novincev in kontraktualcev v državno službo;

c) o predlogih za finančni zakon proračunskega leta 1937/38.

Ko je še omenil nekatere interne zadeve sekcije in našega društva, je končal obsirno in zelo zanimivo situacijsko poročilo, katerega so sprejeli navzoči z odobravanjem.

Poročilo je sledila podrobna razprava, med katero se je mestoma razvila prav živahna debata, posebno pa glede pomanjkljivosti nekaterih členov novih pravil JUU, o pomenu zadruga »Dom učiteljic« in Učiteljske tiskarne, o stanju Učiteljske samopomoči i. dr. Sprejeti so bili naslednji predlogi:

1. Upravni odbor naj prouči nova pravila JUU in poda na prihodnjem zborovanju pojasnilo glede volitev delegatov za banovinsko in državno skupščino.

nesejo s seboj note. One pa, ki se niso prijavile na naš poziv v decembru, pa lepo prosimo, da nam note čimprej vrnejo.

Šolski radio

—r XVI. teden. V torek 26. januarja bo predaval g. Božo Račič: »Otroška narodna pesem in pastirski običaji v Beli krajini.« Razpored: 1. Kratak opis Bele krajine. 2. Opis ljudi — narodnih noš. 3. Živalska imena. 4. Pastirsko življenje. 5. Otroške narodne pesmi v Beli krajini. II.—III.

V Petek 29. januarja bo predaval g. Drago Supančič: »Naš mladinski skladatelj Emil Adamič.« II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 24. januarja ob 17. uri govoril g. Anton Flego: »Najnevarnejši škodljivci sadnega drevja.«

2. Uzakoni naj se stalnost učiteljstva narodnih šol v službi in na službenem mestu.

3. V celoti naj se uveljavi uredba o draginskih dokladah iz leta 1932. ter ukine izprememba čl. 84. zak. o narodnih šolah s § 30., odst. 1., fin. zak. za leto 1933/34. in uredba o osebnih dokladah iz leta 1935., da ostanejo prejšnji zakoniti prejemki — stannarina — neizpremenjeni in da jih prejema vse učiteljstvo narodnih šol brez izjeme, poročene učiteljice prav tako kakor samske, ker imajo vse iste dolžnosti in zato morajo imeti tudi enake pravice.

4. Prihodnje zborovanje naj se vrši na osnovni šoli za Bežigradom.

Ker je zaradi nepredvidene zapreke odpadlo predavanje prof. dr. Mihelaka, je bil s tem dnevni red izčrpan in zborovanje zaključeno.

V. Mlekuž, preds.

Josip Mihelič, taj.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinsiva, vsaka beseda 50 par Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

SOLE, POZOR!

Zbirka hroščev in metuljev s pripadajočimi pripravami za prepiranje ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Učiteljskega tovariša«.

ZAMENJAM

službeno mesto na narodni šoli v Krškem z mestom v okolici Ljubljane. Najrajši na nižje organizirani šoli. Ponudbe na Marijo Šetina, Krško.

Avgust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Laksuzni predmeti.

Nova pedagoška knjiga! Pöschl: Der Unterricht in der Volksschule 1

Die erste Schulstufe. B. — Besonderer (praktischer) Teil.
Cena vezani knjigi je din 150.—.

Poleg tega imamo še v zalogi in priporočamo:

Pöschl: Die erste Schulstufe. A. Allgemeiner Teil. Vez. . .	din 135.—
„ Die zweite Schulstufe. Vez. . .	„ 150.—
„ Die dritte Schulstufe. „ . . .	„ 135.—
„ Die vierte Schulstufe. „ . . .	„ 165.—
Kempinsky: So rechnen wir bis hundert . . .	„ 69.—
„ So rechnen wir bis tausend . . .	„ 53.—
Schulze: Frohes Schaffen und Lernen mit Schulanfängern . .	„ 65.—

Naročila izvršujeta:

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“
v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Franja Završanova. Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.